

ปรัชญาการศึกษาและพัฒนากิจการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย

The Educational Philosophy and Development of Early Childhood Administration in Thailand

นันทิชา เหมือนเงิน

Nanthicha Mueannoeng

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Silpakorn University, Thailand

Email: 63563827009@ssru.ac.th

Received: 2023-06-14; Revised: 2023-06-29; Accepted: 2023-06-30

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย 2) ผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 3) ผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา ประเภทการศึกษาเอกสาร ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ รวม 12 คน เป็นการคัดเลือกแบบเจาะจง สัมภาษณ์เรื่องพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย จำนวน 9 คน และการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันผลการวิจัย จำนวน 3 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) พัฒนาการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่เป็นพื้นฐานของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปี ซึ่งเป็นวัยที่สำคัญที่สุดในการปูพื้นฐานในการพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคตทั้งในด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย เพื่อการพัฒนาสมองเพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ

2) เป็นหลักสูตรแกนกลาง ที่มีความยืดหยุ่นที่สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด มีการจัดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับอภิปรัชญา ญาณวิทยา และคุณวิทยา และยังมีความสัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ปรัชญาสารัตถนิยม ปรัชญานิรันตรนิยม ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม ปรัชญาปฏิรูปนิยม และปรัชญาอัตถิภาวนิยม ตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3) ผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่า มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาการศึกษา

คำสำคัญ: ปรัชญาการศึกษา, การบริหารจัดการ, การศึกษาปฐมวัย

Abstract

This research aims to identify 1) the development of early childhood education administration in Thailand, 2) the results from the analysis of the philosophy of early childhood education administration based on the curriculum of early childhood education in academic BE 2560, and 3) the confirmation of experts of the philosophy of early childhood education administration based on the curriculum of early childhood education in academic BE 2560. This research was a descriptive and documentary research supported by an interview from the experts. The researcher employed purposive sampling technique to from 12 experts included 9 experts interviewed in terms of the development of early childhood education administration in Thailand and other 3 experts interviewed in terms of the philosophy of early childhood education administration in Thailand. Data were analyzed by content analysis.

The findings results were as follows: 1) The from the pass until the present, it is an education in the form of parenting that is the basis of life from birth to 6 years. This age was the essent period of a basic development to be a human holistic in the future included physical, emotion, social, and wisdom. It's also provided the moral and ethics in proper ways. This development was accordance with child development based on individual different. This stage was a preparing stage for the child to inquiring new knowledge and also improve their personality. Their mental was also developed to be a good quality.

2) this curriculum was a core which flexible for school. It related to Metaphysics, Epistemology, and Axiology, and also has a relationship with the philosophy of education, which consists of Essentialism, Perennialism, Progressivism, Reconstructionism and Existentialism based on early childhood curriculum BE. 2560.

3) The confirmation of the experts 'on postulation of the curriculum of early childhood education in academic BE.2560 found that the e curriculum of early childhood education in academic BE. 2560 was accordance with educational philosophy.

Keywords: The Educational Philosophy, Administration, Early Childhood Education

บทนำ

การศึกษายังเป็นเครื่องมือของการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล การศึกษาจึงไม่ใช่การกระทำหรือกิจกรรมที่สิ้นสุดในตัวเอง แต่เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่จุดหมายบางประการ ในความหมายนี้จึงเกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาความรู้ทั้งในทางวิชาการ (ทฤษฎี) และในทางธรรม (ปฏิบัติ) หมายความว่า การศึกษาจะต้องใช้หลักแห่งวิชาการที่จะช่วยให้แนวทางการปฏิบัติบรรลุผล และให้



ความรู้แห่งการปฏิบัติ อันได้แก่ การฝึกฝนปฏิบัติวิชาการในความเป็นจริง เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและชำนาญ นอกจากนี้ความหมายของการศึกษาในอีกด้านหนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าความรู้เชิงวิชาการและการปฏิบัติวิชานั้นคือ การศึกษาทางธรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม ตลอดจนคุณสมบัติต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความคิดและความประพฤติ ให้การใช้วิชาความรู้เพื่อประโยชน์ในทางที่ดีต่อทั้งตนเองและส่วนรวมคือ ประเทศชาติ การศึกษาจึงจะต้องเข้าใจความหมายของการศึกษาควบคู่กับจุดหมายของการศึกษา ถ้าจะกล่าวให้ชัดเจน คือ การศึกษาจะมีความหมายที่ไม่ถูกต้อง ถ้าไม่นำไปสู่จุดหมายที่พึงงามต่อตนเอง และประเทศชาติ โดยส่วนรวม (ภาณุวัชร เลิศประเสริฐพันธ์สมบูรณ์, 2561)

ปรัชญาการศึกษาเป็นความเชื่อพื้นฐานที่ใช้เป็นหลักในการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษามีขอบเขตของปรัชญาตามโครงสร้างของเนื้อหาสาระที่จำแนกเป็นหมวดหมู่หรือสาขาย่อยได้ 4 แขนง คือ ภาววิทยา (Ontology) ญาณวิทยา (Epistemology) คุณวิทยา (Axiology) และตรรกวิทยา (Logic) (ทวีศักดิ์ จินดาบุรุษ, 2562) ดังนั้นปรัชญาการศึกษาจึงหมายถึงแนวคิด หลักการ และกฎเกณฑ์ในหลักปรัชญาประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการศึกษา เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวคิดในลัทธิปรัชญาการศึกษาต่าง ๆ เช่น John Locke, Immanuel Kant, Johann Herbart, John Dewey เป็นต้น โดยแต่ละแนวคิด ทฤษฎีในหลักปรัชญาการศึกษา ล้วนมุ่งเน้นและสนใจเกี่ยวกับเรื่องราวของมนุษย์ซึ่งได้แก่ธรรมชาติความรู้ ความสัมพันธ์ และพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งในขณะเดียวกันได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีความสันติ และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (วินัยธรรจักรี ศรีจารุเมธีญาณ และคณะ, 2559, 16)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการในทุกด้านของช่วงอายุแรกเกิดจนถึงหกขวบ หรือวัยก่อนเข้าเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียกกันว่า “เด็กปฐมวัย” ในปัจจุบันครูและผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจในความสำคัญของปรัชญาการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างถ่องแท้ เป็นการสอนหรือบริหารจัดการตามความต้องการของสถานศึกษา หรือ ความต้องการของผู้ปกครองเพียงเพื่อตอบสนองความต้องการการแข่งขันกันในตลาดกับความสำเร็จ และความเข้าใจผิดว่าเด็กที่อ่านออกเขียนได้ คือ เด็กเก่งที่มีความสามารถเหนือจากเด็กคนอื่น ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ไม่สอดคล้องกับคำกล่าวของปรัชญาการศึกษาปฐมวัยที่ได้ให้ความหมายไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม และวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตัวเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560, 77)

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสสังคมโลก ส่งผลให้สังคมไทยเกิดการปรับตัวเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การศึกษาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนทั้งแนวคิด สาระ ตลอดจนแนวทางในการจัดการศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่สำคัญในการ พัฒนาบุคคลในชาติ

ให้พร้อมรับและปรับตัวให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกทุกรูปแบบ (เกษมา ศรีสุวรรณ, 2556) สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (พ.ศ.2560 - 2564) นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายใน การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรสำหรับสถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคต เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, 1-2) โดยมีจุดเน้นในช่วงของการศึกษาปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นช่วงวัยที่พัฒนาการด้านสมองและการเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดในชีวิต หากเด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสมเมื่อพ้นวัยนี้ไปแล้วโอกาสทองของการพัฒนางานก็จะไม่หวนกลับมาอีก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) โดยจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมดูแลด้านสุขนิสัยและโภชนาการเหมาะสม เด็กจึงจะพัฒนาศักยภาพสมองของเขาได้อย่างเต็มความสามารถ (ทีมวิชาการสมาคมพนักงานเทศบาลแห่งประเทศไทย, 2560)

ดังนั้น เพื่อให้การปรับใช้แนวปรัชญาทางการศึกษานั้นตรงต่อลำดับขั้นการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาหลักการนำปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นหลักการบริหารจัดการศึกษาให้ตรงกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและพัฒนาโรงเรียนให้ใช้หลักการทางปรัชญาการศึกษาระดับประถมศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทประเทศไทยต่อไปในแต่โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย
2. เพื่อทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
3. เพื่อทราบผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

สมมติฐานการวิจัย

1. ทราบปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
2. ทราบผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560



การทบทวนวรรณกรรม

ปรัชญาการศึกษาและพัฒนากิจการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย

ความหมายของปรัชญา

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556) ได้นิยามความหมายปรัชญาเอาไว้ว่าเป็นวิชาว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริง

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และคณะ (2542, 1-3) อธิบายไว้ว่า ปรัชญา เป็นภาษาไทยที่แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า Philosophy ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษากรีก แปลว่า ความรักในความรู้รักในความฉลาด หรือรักในปัญญา นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า หัวใจของปรัชญาคือรักในความรู้นั่นเอง ดังนั้นคนที่ได้ชื่อว่าเป็นนักปรัชญาก็คือคนที่รักในการแสวงหาความรู้

ปรัชญาการศึกษา

Lucas (1970) อธิบายว่า ปรัชญาการศึกษา หมายถึงความคิด ความเชื่อ หรือทักษะเกี่ยวกับการศึกษา ที่โรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียน

ภวิศา พงษ์เล็ก (2560) แบ่งปรัชญาเป็น 2 ประเภท คือ ปรัชญาบริสุทธิ์ (Pure Philosophy) และปรัชญาประยุกต์ (Applied Philosophy) ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ปรัชญาบริสุทธิ์ เป็นปัญหาหรือขอบเขตของปรัชญาที่เป็นเรื่องของปรัชญาโดยเฉพาะไม่เกี่ยวข้องกับข้อสรุปของวิชาอื่น ๆ ที่แยกตัวออกไปจากวิชาปรัชญา แบ่งออกเป็น 4 สาขา คือ อภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์

1) อภิปรัชญา เป็นศัพท์บัญญัติของคำว่า Metaphysics หมายถึงศาสตร์ที่ว่าด้วยความแท้จริงหรือสสารัตถะ (Reality Essence) มีปรัชญาอีกสาขาหนึ่งที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ Metaphysics คือ Ontology แปลว่า ภาววิทยา ซึ่งเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยความมี (Being) ศาสตร์ทั้งสองนี้มีความเกี่ยวข้องกันเพราะว่า Metaphysics คือ ศาสตร์ที่ว่าด้วยความแท้จริงหรือสสารัตถะว่ามีจริงหรือไม่

2) ญาณวิทยา หรือเรียกอีกอย่างว่า ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) บัญญัติขึ้น เพื่อใช้เป็นคำแปลของคำภาษาอังกฤษว่า Epistemology ซึ่งมาจากภาษากรีกว่า Episteme (ความรู้) และ Logos (วิชา) มีความหมายว่า ทฤษฎีแห่งความรู้ ซึ่งญาณวิทยาจะอธิบายถึงปัญหาเกี่ยวกับที่มาของความรู้ แหล่งเกิดของความรู้ ธรรมชาติของความรู้ และเหตุแห่งความรู้ที่แท้จริง

3) จริยศาสตร์ เป็นอุปนิสัยหรือหลักของความประพฤติ ขนบธรรมเนียมที่เป็นความเคยชิน จริยศาสตร์ เป็นการศึกษาถึงเป้าหมายสูงสุดของมนุษย์เราว่าคืออะไร อะไรควรทำหรือไม่ควรทำเพื่อจะได้ไปถึงเป้าหมายสูงสุดนั้น และจะใช้เกณฑ์อะไรมาตัดสินว่า สิ่งนี้ดี สิ่งนี้ไม่ดี

4) สุนทรียศาสตร์ เป็นศัพท์คำใหม่ที่บัญญัติขึ้นโดย โบมการ์เต็น (Alexander Gottlieb Baumgarte) ซึ่งก่อนหน้าที่เป็นเวลา 2000 กว่าปี นักปราชญ์สมัยกรีก เช่น เพลโต อริสโตเติล กล่าวถึงแต่เรื่องความงาม ความสะเทือนใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกทางการรับรู้ (Sense Perception) ของมนุษย์

ส่วนปรัชญาประยุกต์ คือการนำปรัชญาบริสุทธิ์ไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์อื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคม การศึกษา เป็นต้น

ความหมายของการบริหารจัดการ

วิลเลียม เดจอน (Dejon, 1978) ให้ความหมายที่สอดคล้องกันไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการที่ทำให้วัตถุประสงค์ประสบความสำเร็จโดยผ่านทางบุคคลและการใช้ทรัพยากรอื่น กระบวนการดังกล่าวรวมถึงองค์ประกอบของการบริหารอันได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผน การจัดองค์กร การกำหนดนโยบายการบริหารและการควบคุม

พิทยา บวรวัฒนา (2556) การบริหาร หมายถึง เป็นเรื่องของ การนำเอากฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจด้วยความเที่ยงธรรมและอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Administration)

มาสโซเกลีย (Massoglia, 1977) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยควรมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการและการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ซึ่งแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้ทุกรูปแบบควรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน นับตั้งแต่แรกเกิดจนเริ่มเข้าเรียนในระบบโรงเรียน ช่วยวางพื้นฐานทางสุขภาพอนามัยให้กับเด็กตั้งแต่ต้น รวมทั้งเด็กที่มีข้อบกพร่องต่าง ๆ ขณะที่สิ่งแวดล้อมทางบ้านควรมีส่วนช่วยให้เด็กเจริญเติบโตและพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยพ่อแม่ควรเป็นครูคนแรกที่มีความสำคัญต่อลูก นอกจากนี้อิทธิพลจากทางบ้านควรมีผลต่อกระบวนการในการพัฒนาเด็ก และสามารถนำไปเป็นหลักในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) ได้ให้ความหมายของคำว่า การศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Education) หมายถึง การบริหาร การดูแล และการให้คำปรึกษาแก่เด็กจากแรกเกิดจนถึงอายุ 8 ขวบ ดังนั้น การศึกษาปฐมวัยจะครอบคลุมถึงการดูแลเด็กทารก การดูแล เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล โดยจัดเป็นระบบบูรณาการระหว่างการดูแลและการให้การศึกษาแก่ เด็กเข้าด้วยกัน เรียกว่า Educare

ภรณ์ คุรุรัตน์ และวรนาท รักสกุลไทย (2550) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยในมุมมองของอาจารย์สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม ซึ่งเป็นการนำแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่เน้นว่าผู้เรียนควรเข้าใจและตระหนักในตนเอง (Self-realization) ในการที่คนเราจะทำอะไรนั้น จำต้องรู้เสียก่อนว่าตนเองมีความสนใจอะไร หรือตนเองมีปัญหาอะไร ความสนใจและปัญหานี้เองที่ใช้เป็นหลักยึดในการจัดการศึกษา ซึ่งการที่เด็กจะพัฒนาได้นั้นต้องเกิดจากการพยายามแก้ปัญหาและสนองความสนใจของตนเอง กระบวนการเรียนการสอนยึดหลักให้ผู้เรียนได้มีโอกาสรู้จักตนเอง ช่วยให้เด็กมีความเข้าใจตนเองและเป็นตัวของตัวเอง โดยมีครูกระตุ้นให้แต่ละบุคคลได้ใช้คำถามนำไปสู่เป้าหมายที่ตนเองต้องการ เป็นการพัฒนาความสามารถของเด็กโดยการยึดและมองตามธรรมชาติของมนุษย์เป็นหลัก

เยาวภา เตชะคุปต์ (2542) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษาปฐมวัยจนถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยมุ่งให้มนุษย์มีชีวิตที่สมบูรณ์ และสังคมที่ดีงาม ชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุข สังคมที่ดีงามคือ สังคมที่มีคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ลักษณะดังกล่าวมีคำอธิบาย ดังนี้ 1) ชีวิตที่ดี และมีความสุข ดำเนินชีวิตบนแนวทางบรรทัดฐานที่สังคมยอมรับ มีจิตใจดีงามดำรงตนตามหลักคุณธรรมของศาสนา มีความขยัน มีวินัย ซื่อสัตย์ เกื้อกูลแก่สังคมและคนรอบข้าง



รู้จักเสียสละและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่แตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรม 2) คนที่เก่ง คือคนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยใช้สติปัญญาเป็นตัวนำในการแก้ปัญหาหรือกระทำการต่าง ๆ มีความกล้าในทางที่สมควร ใช้เหตุผลควบคุมอารมณ์ตนเอง 3) คนที่มีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพจิตและสุขภาพดี ร่าเริง แจ่มใส มองโลกในแง่ดีแต่ยอมรับความเป็นจริงไปในสังคมต่าง ๆ ของโลกและชีวิตได้สามารถปรับตัวได้ดีในทุกสถานการณ์ รักษาสมดุลของชีวิตในด้านต่าง ๆ ได้อย่างพอเหมาะพอดี 4) ด้านคุณภาพ คือ สังคมที่มุ่งจะพัฒนาให้คนไทย ทุกคนมีความเสมอภาคที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ เพื่อดี เก่ง และมีความสุข เป็นสังคมที่เข้มแข็ง และมีเสถียรภาพทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม 5) สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้เป็นวัตถุประสงค์ที่จะสร้างคนไทยทุกคนให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต รักความรู้ ใฝ่รู้ รู้จักเลือกสรรความรู้ที่มีคุณค่าและนำมาใช้ประโยชน์ใส่ใจ พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ หรือปรับปรุงประยุกต์ความรู้ใหม่ให้สนองต่อภูมิปัญญาเดิมของตนเองอย่างเหมาะสมไม่หยุดนิ่งกับความรู้เท่าที่มีอยู่ 6) สังคมแห่งความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน เป็นวัตถุประสงค์ที่จะฟื้นฟูคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและสืบสานต่อไปให้ยืนยาว เพื่อเป็นเอกลักษณ์ของชาติวัฒนธรรมไทย เป็นวัฒนธรรมที่เอื้อเพื่อต่อผู้อื่นและมีความเป็นมิตร เมตตา กรุณาเป็นพื้นฐาน

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย คือการดำเนินงานเพื่อเป็นพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ในรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่เป็นพื้นฐานของชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะช่วยส่งเสริมให้ เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และวางรากฐานบุคลิกภาพ มีการพัฒนาสมองเพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ และพร้อมที่จะรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยไม่มีการทดลอง (The One – Shot, Non – Experimental Case Study) จากการศึกษาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ ได้แบ่งการศึกษางานได้ดังต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวนรวมทั้งหมด 12 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 2 ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) (Kerlinger, 1973) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยการแนะนำของหน่วยตัวอย่างที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้ว (Kerlinger, 1973) มีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการศึกษาปฐมวัยหรือ หรือเป็นอาจารย์สอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยหรือ 2) มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยอาจเป็นผลงานทางวิชาการ ผลงานการบริหารหรือผลงานการปฏิบัติการซึ่งเป็นที่ประจักษ์ 3) มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป

กลุ่มที่ 2 สัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อยืนยันปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำนวน 3 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ 1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการศึกษาปฐมวัยหรือ หรือเป็นอาจารย์สอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยหรือ 2) มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยอาจเป็นผลงานทางวิชาการ ผลงานการบริหารหรือผลงานการปฏิบัติการซึ่งเป็นที่ประจักษ์ 3) มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำวิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยเหตุผลที่ว่า การวิจัยเชิงพรรณนาเป็นวิธีการที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ในเชิงลึกโดยวิธี Expert Judgement เป็นการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังต่อไปนี้ ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์เอกสาร บทความทางวิชาการ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปรัชญาการศึกษา และแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย วิวัฒนาการการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยขององค์กรที่จัดการศึกษาปฐมวัย ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ซึ่งแบ่งออกเป็นพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย ความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยกับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ และมุมมองการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในอนาคต

2) แบบยืนยันการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์ กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ

3) แบบยืนยันการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยทำหนังสือถึงภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560



2) ผู้วิจัยทำหนังสือคำร้องถึงบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านทางภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูล

3) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการโดย ส่งแบบบันทึกการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์ กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ และแบบบันทึกการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักความเป็นเหตุเป็นผล เทคนิคที่ใช้ ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากบทความพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย ที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ และการวิเคราะห์ ข้อมูลจากตารางการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ผลการวิจัย

1. พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ พบว่า การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยมีการพัฒนามาพร้อมกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยในต่างประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแต่ละประเทศย่อมมีวิถีทางในการพัฒนาการศึกษาตามเป้าหมายของการพัฒนานคนในชาติตนเองมาอย่างต่อเนื่อง หลักปรัชญาทางการศึกษาที่หลากหลายตามความเหมาะสม ความเชื่อ และเป้าหมายในการพัฒนานคนในชาติ โดยการจัดการศึกษาปฐมวัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่เป็นพื้นฐานของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปี ซึ่งเป็นวัยที่สำคัญที่สุดในการปูพื้นฐานในการพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคตทั้งในด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และวางรากฐานบุคลิกภาพ มีการพัฒนาสมองเพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน กล่าวคือ ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม และปรัชญาอัตถิภาวนิยมที่มีความต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนรู้จากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ครูทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ นอกจากนี้ยังมุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง เน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด ให้ผู้เรียนพบความเป็นจริงด้วยตัวเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง เด็กควรเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์อย่างเหมาะสมกับวัย

2. ผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่า เป็นหลักสูตรแกนกลาง ที่มีความยืดหยุ่นที่สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด มีการจัดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับอภิปรัชญา (Metaphysics) และญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) และยังมีความสัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ปรัชญาสารัตถนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการถ่ายทอดความรู้ความจริงทางธรรมชาติ ปรัชญา นิรันตรนิยมเป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่ามีบางสิ่งที่มีคุณค่าถาวรไม่เปลี่ยนแปลง ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการดำรงชีวิตที่ดี ปรัชญาปฏิรูปนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการปฏิรูปสังคม เป็นหน้าที่ของสมาชิกในสังคมทุกคน และปรัชญาอัตถิภาวนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อในความมีอยู่เป็นอยู่ของมนุษย์ มนุษย์แต่ละคนต้องเกิดได้จากตัวเอง ตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3. ผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่า มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาการศึกษา และสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย

อภิปรายผล

1. พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย มีพัฒนาการศึกษาตามเป้าหมายของการพัฒนาคนในชาติตนเองอย่างต่อเนื่อง ความต้องการในการสร้างประชากรที่มีคุณภาพของมนุษย์ การศึกษาปฐมวัยควรเน้นการจัดประสบการณ์การศึกษาแบบบูรณาการในภาพรวม ไม่ใช่การเรียนรู้แบบแยกส่วน หรือเน้นด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไปจนเกิดความไม่สมดุลในการเรียนรู้ ช่วงวัยนี้ควรเป็นวัยที่เด็กได้พัฒนาทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงควรมองให้รอบทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็ก เพราะโรงเรียนควรเป็นโลกแห่งการเรียนรู้สำหรับเด็กในทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา สก๊อต (2560) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวม สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังนี้ บุคลากร อาคารสถานที่ กิจกรรมการเรียนรู้การดูแลเด็กและเด็กพิเศษ โภชนาการ การบริหารจัดการศูนย์ฯ และการประเมินคุณภาพ การส่งต่อผู้เรียนสู่สถานศึกษาในระดับสูงขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์ฯ และชุมชน ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของศูนย์พัฒนาเด็ก สุขอนามัยความปลอดภัยและการปฐมพยาบาล และหลักสูตรและแผนการพัฒนาเด็กที่โดดเด่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณี สารพิทักษ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน มีองค์ประกอบย่อย 23 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 1 การระบุเป้าหมาย 4 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำแผนกลยุทธ์ 6 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ 2 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอน



ที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามนิเทศ 4 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบและประเมินผล 5 ตัวบ่งชี้ และขั้นตอนที่ 6 การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงานและการนำผลการประเมินไปใช้ 4 ตัวบ่งชี้

2. ผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่า การจัดองค์ความรู้ต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ปรัชญาสารัตถนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการถ่ายทอดความรู้ความจริงทางธรรมชาติ ปรัชญานิรันตรนิยมเป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าโลกนี้มีบางสิ่งที่มีคุณค่าถาวรไม่เปลี่ยนแปลง ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการดำรงชีวิตที่ดี ปรัชญาปฏิรูปนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการปฏิรูปสังคมเป็นหน้าที่ของสมาชิกในสังคมทุกคน และปรัชญาอัตถิภาวนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อในความมีอยู่เป็นอยู่ของมนุษย์ มนุษย์แต่ละคนต้องเกิดได้จากตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรวิไล สุรินทร์ขุมพู่ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผลการวิจัย พบว่ารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และองค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิผลการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แชนตาลา (Chantala, 2018) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแล้ว จากการศึกษาพบว่า ปรัชญาการศึกษาตะวันตกมีหลายลัทธิ ได้แก่ นิรันตรนิยม สารัตถนิยม พิพัฒนาการนิยม ปฏิรูปนิยม อัตถิภาวนิยม สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอนุรักษนิยม และกลุ่มเสรีนิยม ส่วนพุทธปรัชญาการศึกษา พบว่า การศึกษาที่แท้จริงเป็นการศึกษาที่สามารถหลุดพ้นจากความทุกข์ได้ใช้การศึกษา 3 วิธี ประกอบด้วย สุตมยปัญญา การฟัง จินตามยปัญญา การคิดวิเคราะห์ และ ภวานามยปัญญา การลงมือปฏิบัติ เป็นต้น สารสำคัญของการศึกษา ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแล้วเริ่มขึ้นหลังจากได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส การศึกษามีแบบแผนมากขึ้น รัฐบาลมีความเอาใจใส่กับนโยบายด้านศึกษามากพอสมควร หนึ่งในจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ มุ่งให้ประชาชน สามารถอ่านและเขียนภาษาแล้วได้ ทั้งนี้เพื่อการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด และวัฒนธรรม ประเพณีของชาติให้สืบทอดไปในคนรุ่นหลัง การส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ต้องการธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีของชาติ ดังนั้น จึงสอดคล้องกับแนวคิด ปรัชญาการศึกษาสำนักสารัตถนิยม และปรัชญาการศึกษาสำนักนิรันตรนิยม

3. ผลการศึกษาผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพร รักขันแสง (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัด

การศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า จากผลการตรวจสอบตามเกณฑ์ความสอดคล้อง ความเหมาะสมความมีประโยชน์ และความเป็นไปได้ ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิมีค่าอยู่ในระดับมากที่สุดจากห้าระดับการประเมินของลิเคิร์ทและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา สก๊อต (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวม สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ผลยืนยันการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ข้อเสนอที่ได้ใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยให้เหมาะสมกับบริบทและสภาพที่แท้จริง โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ด้วยการประยุกต์ใช้ตัวชี้วัดที่ได้จากการวิจัยแต่ละด้านเป็นแนวทาง
3. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา กรม และกระทรวงศึกษาธิการควรนำข้อเสนอที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนานโยบายและแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยระดับชาติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งจากข้อเสนอเชิงนโยบายในการวิจัยครั้งนี้ โดยอาจวิจัยในระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ภาพรวมทั้งจังหวัดหรือระดับภูมิภาค
2. ควรวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิภาพการนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
3. ควรวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบในระดับประเทศ
4. ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย หรือที่เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน ซึ่งปัญหาหรือเรื่องที่จะพัฒนานั้นอาจเป็นการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนระดับประเทศ และงานวิจัยนั้นควรเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
5. ควรวิจัยและจัดทำคู่มือการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่จะสามารถนำไปทดลองใช้เพื่อแก้ปัญหาการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับภูมิภาคต่าง ๆ หรือระดับประเทศต่อไป
6. ควรศึกษาแนวการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยในทศวรรษหน้า

เอกสารอ้างอิง

กษมา ศรีสุวรรณ. (2560). ปัญหาและแนวโน้มการศึกษาไทยในอนาคต. ค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2564, จาก <http://toyphd2013.blogspot.com/2013/06/blog-post.html>



กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564).

กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.

ฉัตรวิไล สุรินทร์ขมพ. (2564). รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ทีมวิชาการสมาคมพนักงานเทศบาลแห่งประเทศไทย. (2560). การจัดการศึกษาปฐมวัย 4.0 ในบริบทของท้องถิ่น. ค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.facebook.com/OECSocial/posts/325714141179077/>

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2562). ปรัชญาการศึกษาทิศทางการจัดการศึกษา. ค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2564, จาก <https://adacstou.wixsite.com/adacstou/single-post/2019/06/07/ปรัชญาการศึกษาทิศทางการจัดการศึกษา>

ภาณุวัชร เลิศประเสริฐพันธ์สมบูรณ์, (2561). การบริหารจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภรณ์ คุรุรัตน์ และวรนาท รักสกุลไทย. (2550). กระบวนทัศน์ใหม่ของการศึกษาปฐมวัย. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

ภวิศา พงษ์เล็ก. (2560). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการและปรัชญาการศึกษา. อุตรธานี: คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

นวพร รักขันแสง. (2558). ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิ (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ.

พิทยา บวรวัฒนา. (2556). ระบบราชการ. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และคณะ. (2542). ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เยาวพา เตชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: แม็ค.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วินัยธรจักรี ศรีจารุเมธีญาณ และคณะ. (2559). ปรัชญาการศึกษาของไทยกับสังคมโลกไร้พรมแดน. วิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 3(1), 16.

สุนิสา สก๊อต. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวม สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อรุณี สารพิทักษ์. (2560). รูปแบบการบริหารงานการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน (วิทยานิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

Chantala, M. A. (2018). Philosophy of Education of Lao People's Democratic Republic. *Journal of Buddhist Studies*, 9(1), 30 - 41.

Dejon, W. L. (1978). *Principles of Management: Text & Cases*. Menlo Park, California: the Benjamin/Cummings Publishing Company, Inc.

Kerlinger, F. N. (1973). *Foundation of Behavioral Science Research*. (2nd ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.

Lucas, C. J. (1970). *What is Philosophy of Education*. New York: the McMillan Company.

Massoglia, D. R. (1977). *Early Childhood Education in the Home*. New York: Delmar.